

VENDIM
Nr. 523, datë 11.9.2018

**PËR MIRATIMIN E MARRËVESHJES, NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE
TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË MALIT TË ZI, NË LIDHJE
ME OPERACIONET NDËRKUFITARE TË PATRULLIMIT AJROR**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 19, të ligjit nr. 43/2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, me propozimin e ministrit të Mbrojtjes, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Malit të Zi, në lidhje me operacionet ndërkufitare të patrullimit ajror, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Senida Mesi

MARRËVESHJE
**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE
QEVERISË SË MALIT TË ZI NË LIDHJE ME OPERACIONET NDËRKUFITARE TË
PATRULLIMIT AJROR**

Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë dhe Qeveria e Malit të Zi, në vijim të referuara si “Palët”, duke theksuar nevojën e shtrirjes së bashkëpunimit në fushën e Mbrojtjes Ajrore ndërmjet shteteve të tyre, si anëtarë të Organizatës së Traktatit të Atlantikut Verior, në vijim të referuar si “NATO”,

Duke respektuar Sistemin e Integruar të NATO-s për Mbrojtjen Ajrore dhe me Raketa, të referuar si NATINAMDS, detyrimet përkatëse të përfshira në konceptin e Sistemit të Integruar të NATO-s për Mbrojtjen Ajrore dhe me Raketa (MC 0613 (INV) konceptin MC për NIAMD dhe NIAMDS të datës 28.2.2017),

Kompetencat dhe përgjegjësitë e Komandantit Suprem të Aleancës për Evropën (SACEUR) të parashikuara në dokument për mbrojtjen e hapësirës ajrore të NATO-s,

Duke garantuar sigurinë dhe mbrojtjen e fluturimeve ndërkombëtare dhe duke dhënë ndihmën e ndërsjellë në luftën kundër terrorizmit ndërkombëtar dhe duke bashkëpunuar për të zbatuar procedurat vendimmarrëse,

Duke marrë parasysh dispozitat në lidhje me Patrullimin Ajror të legjislacionit të brendshëm përkatës të të dy shteteve,

Duke theksuar nevojën për të zgjeruar bashkëpunimin në fushën e Mbrojtjes Ajrore ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Malit të Zi, në përputhje me dispozitat e legjislacionit të brendshëm të të dy vendeve në lidhje me mbrojtjen dhe vëzhgimin e hapësirës ajrore,

Duke pasur parasysh Marrëveshjen ndërmjet Palëve në Traktatin e Atlantikut Verior në lidhje me Statusin e Forcave të Tyre, të nënshkruar në Londër, më 19 qershor 1951, në vijim të referuar si “NATO SOFA” dhe duke pasur parasysh Konventën Ndërkombëtare të Aviacionit Civil, të lidhur në dhjetor 1944, në Çikago,

Palët bien dakord si më poshtë:

Neni 1 Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje, në pajtim me dokumentet përkatëse të NATO-s, janë si më poshtë:

a) Patrullimi Ajror (AP): AP i NATO-s është një mision në kohë paqeje që përfshin përdorimin e Sistemit të Kontrollit dhe Vëzhgimit Ajror (ASACS), Kontrollin dhe Komandimin Ajror (Air C2) dhe asetet e përshtatshme të Mbrojtjes Ajrore (AD), duke përfshirë avionët gjurmues, me qëllim ruajtjen e integritetit të hapësirës ajrore të NATO-s si pjesë e hapësirës ajrore të Aleancës.

b) Nisja urgjente ALPHA: një nisje e shpejtë për një mision aktiv AD. Kjo përfshin AP-në dhe misionet për t'i ardhur në ndihmë një avioni në situatë emergjente ose individëve në vështirësi. Trafiku QRA(I) me nisje emergjente ALPHA ka prioritet kundrejt të gjithë trafikut ajror civil, ushtarak dhe operacional, përveç avionëve në gjendje emergjente.

c) Agjencitë e kontrollit dhe komandimit ajror të NATO-s: qendrat operationale në varësi të HQ AIRCOM nga e cila ngarkohen me detyrë, kontrollohen dhe ekzekutohen të gjitha misionet AP.

d) Agjencia Civile ATC: Agjencia Civile ATC përgjegjëse për ATS në FIR shqiptar është Albcontrol dhe për palën malazeze është SMATSA për Podgorica AÇ. Kontrolli i Trafikut Ajror (ATC) është një shërbim për parandalimin e përplasjeve dhe garantimin e sigurisë së fluturimeve.

e) Angazhimi: veprim i ndërmarrë kundrejt një objekti armiqësor, me qëllim shkatërrimin e tij.

f) NATO ASACS: Sistemi i Kontrollit dhe Vëzhgimit Ajror të NATO-s.

g) Avioni i Patrullimit Ajror – Zbuluesi i Gatshëm për Ndërhyrje të Shpejtë – QRA (I): Avion luftarak për mbrojtjen ajrore në gatishmëri për misionin e patrullimit ajror në kohë paqeje si pjesë sigurisë së NATO-s.

Për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje:

Elemente të NATO ASACS dhe avionë luftarakë të angazhuar për mbrojtjen ajrore të NATO-s që do të mbahen në gjendje gatishmërie shumë të lartë (RS) për të siguruar fuqi QRA (I). Misioni i tij është patrullimi i Zonës së Patrullimit Ajror (APA), për të ruajtur integritetin dhe për të vepruar si sigures.

h) Fluturimi mbështetës: fluturimi ushtarak i NATO-s në mbështetje të operationeve të AP-së (AAR, SAR, AWACS, etc).

i) Nisja urgjente TANGO: Një nisje e shpejtë për ushtrimin e një misioni të drejtuar të Mbrojtjes Ajrore që do të ekzekutohet në përputhje me rregullat e fluturimit kombëtar. Për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje është aktiviteti i fluturimeve stërvitore ushtarake të avionit të përfshirë në AP, i kryer nën Kontrollin e Mbrojtjes Ajrore në koordinim të përbashkët me ATCS për të shmangur përplasjet në trafik. Trafiku QRA (I) me nisje emergjente TANGO nuk ka prioritet ndaj trafikut ajror civil, ushtarak dhe operacional.

j) Operacioni Ndërkufitar i Patrullimit Ajror (APCBO): Detyra të ndërmarra nga avionët e një shteti në hapësirën ajrore të shtetit tjetër brenda misionit të mbrojtjes së hapësirës ajrore.

k) Hapësira ajrore e NATO-s: hapësira ajrore e përkufizuar në dokumentet NATINAMDS.

l) Hapësira kombëtare: hapësira ajrore mbi territorin, ujërat e brendshme dhe territoriale të një shteti, si pjesë e hapësirës ajrore të NATO-s.

m) Për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje, termat “mjet fluturues”, “aksident”, “incident”, “shërbime të trafikut ajror” kanë të njëjtin kuptim sipas parashikimeve të aneksit 11 të Konventës ICAO.

Neni 2 Dispozita të përgjithshme

1. Ministria e Mbrojtjes e Republikës së Shqipërisë në emër të Palës shqiptare dhe Ministria e

Mbrojtjes së Malit të Zi në emër të Palës malazeze, do të jenë bashkërisht përgjegjëse për bashkërendimin dhe zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

2. Ministrinë, nëpërmjet autoriteteve përgjegjëse, duke iu referuar nenit 5 do të planifikojnë, organizojnë dhe zbatojnë bashkëpunimin e parashikuar në këtë Marrëveshje ose në Marrëveshje të tjera dypalëshe, të nënshkruara nga ministrat ose personat e tjerë të autorizuar prej tyre.

Neni 3

Qëllimi

Qëllimi i kësaj Marrëveshjeje është:

1. Lejimi i fluturimeve ajrore të NATO-s për Patrullimin Ajror, për të kaluar kufijtë e Palëve pa leje ose pa pengesë, duke përfshirë fluturimet mbështetëse të kryera nga NATO;

2. Përkufizimi i parimeve, kushteve dhe procedurave bazë për ekzekutimin e APCBO-së nga NATO QRA(I)-ja e Republikës së Italisë dhe Republikës Greke në hapësirën ajrore të Shqipërisë dhe në hapësirën ajrore të Malit të Zi. Ky përfshin trajnimin dhe hetimin e incidenteve dhe aksidenteve ajrore;

3. Nxitja e sigurisë në fluturim dhe bashkërendimit ndërmjet shteteve në rastin e një APCBO-je nga NATO QRA(I)-ja të Republikës së Italisë dhe Republikës Greke që shtrihet në hapësirën ajrore ndërkombëtare ku Organizata Ndërkombëtare e Aviacionit Civil u ka caktuar përgjegjësi të caktuara secilit prej shteteve.

Neni 4

Parimet bazë

1. Interpretimi dhe zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të bëhet në pajtim me traktatet e zbatueshme kombëtare e ndërkombëtare në fuqi për Palët.

2. Gjatë realizimit të APCBO-së, autoritetet e brendshme të Palëve dhe personeli i përfshirë në zbatimin e kësaj Marrëveshjeje do të veprojnë në respektim të plotë të sovranitetit kombëtar të Palës tjetër.

3. Lënia/hyrja e NATO QRA (I) nga hapësira kombëtare ajrore e Palëve gjatë ekzekutimit të një APCBO-je specifike, mund të bëhet vetëm me koordinimin e autoriteteve të caktuara (ATC-të, NATO-ja dhe njësitë ajrore kombëtare ushtarake C2).

4. Aktivizimi i NATO QRA(I)-s në një APCBO specifike, duke përfshirë Angazhimin, do të kryhet rreptësisht sipas procedurave të NATINAMDS dhe procedurave të caktuara në Marrëveshjet dypalëshe që Republika e Shqipërisë dhe e Malit të Zi kanë me Republikën e Italisë, Republikën e Greqisë dhe SHAPE, të cilat rregullojnë detyrat dhe detyrimet në lidhje me misionin e Patrullimit Ajror.

Neni 5

Përgjegjësitë e palëve dhe autoritetet përgjegjëse

1. Palët do të përcaktojnë dhe komunikojnë me njëra-tjetrën listën dhe detajet e personave të kontaktit të autoriteteve kompetente, të cilat do të koordinojnë dhe zbatojnë këtë Marrëveshje. Autoritetet kompetente konsistojnë në: ATC-të civile, njësitë ushtarake ajrore C2, si dhe qendrat e kërkim-shpëtimit ushtarake dhe kombëtare. Çdo ndryshim i autoriteteve kompetente do t'i njoftohet menjëherë Palës tjetër.

2. Autoritetet kompetente të Republikës së Shqipërisë dhe Malit të Zi do të lejojnë fluturimet ndërkufitare të avionëve të Patrullimit Ajror të NATO-s në të dyja drejtimet, në mënyrë që të kryen operacione ndërkufitare të caktuara brenda misionit të Patrullimit Ajror të NATO-s, pa pasur parasysh

se në cilën hapësirë ajrore po vepron.

3. Pikat e hyrje/daljes nga njëra hapësirë kombëtare ajrore në tjetrën do të përcaktohen nga agjencitë e komandim kontrollit ajror të NATO-s, në përputhje me situatën taktike, në koordinim të ngushtë me Republikën e Shqipërisë dhe agjencitë civile të ATC malazeze.

Neni 6

Përdorimi i hapësirës ajrore

1. Përdorimi i ndërsjellë i hapësirës ajrore të Republikës së Shqipërisë dhe Malit të Zi nga NATO QRA (I) do të zbatohet nëpërmjet bashkërendimit ndërmjet Njërive ATC dhe C2 Ushtarake Ajrore Kombëtare dhe të NATO-s.

2. Ndryshimet në informacionin aeronautik për aerodromet do të komunikohen pa vonesë ndërmjet Njërive C2 Ajrore Ushtarake Kombëtare përgjegjëse sipas STANAG 7005 (SHKËMBIMI I TË DHËNAVE MBI PUBLIKIMET E INFORMACIONIT MBI FLUTURIMET (FLIP).

3. Ekzekutimi i operacionit të Patrullimit Ajror nga NATO QRA (I) (Nisja Urgjente ALPHA/TANGO) brenda hapësirës ajrore të Palës tjetër autorizohet dhe ekzekutohet në pajtim me këtë Marrëveshje dhe Marrëveshjen/Masën Teknike ndërmjet Republikës së Shqipërisë-SHAPE dhe Malit të Zi-SHAPE, pa paraqitur asnjë leje të posaçme diplomatike apo plane fluturimi, siç është përcaktuar në Marrëveshjen/Masën Teknike të lartpërmendur.

Neni 7

Hetimi i incidenteve dhe aksidenteve

1. Incidentet dhe aksidentet që ndodhin gjatë një APCBO-se të posaçme do të hetohen në pajtim me marrëveshjet e zbatueshme ndërkombëtare dhe legjislacionet e brendshme të Palëve, duke përfshirë legjislacionet e brendshme të shteteve që kryejnë Patrullim Ajror.

2. Mësimet e nxjerra nga hetimi i incidenteve dhe aksidenteve të fluturimit të ndodhura gjatë përfshirjes së NATO QRA(I)-së, do të komunikohen ndërmjet autoriteteve përgjegjëse të Palëve.

3. Në rastin e një ngjarjeje sipas paragrafit (1) të këtij neni që ndodh në territorin e njëres nga Palët, ekspertët e sigurisë së fluturimit të Palës tjetër mund të përfshihen në inspektim, sipas dokumenteve përkatëse të NATO-s mbi hetimin e sigurisë dhe raportimin e aksidenteve/incidenteve.

4. Në rastin e një incidenti ose aksidenti në lidhje me ekzekutimin e një operacioni të caktuar ndërkufitar dhe uljen e NATO QRA (I) në territorin e një Pale, autoritetet kompetente do të marrin të gjitha masat ligjore për hetimin të mëtejshëm, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar.

Neni 8

Trajnimi

1. Për arritjen dhe ruajtjen e qëllimit sipas dispozitave të nenit 3 të kësaj Marrëveshjeje, autoritetet përgjegjëse të Palëve do të zhvillojnë trajnim të përbashkët.

2. Hollësitë në lidhje me zhvillimin e ushtrimeve të përbashkëta dhe çështjet e tjera përkatëse në lidhje me trajnimin e përbashkët do të caktohen në dokumente të veçanta.

Neni 9

Shkëmbimi i informacionit

1. Palët, sipas kërkesës, do të shkëmbejnë bashkërisht informacionin për:

- a) Statusin e aeroportit;
- b) Strukturën e hapësirës ajrore;
- c) Kushtet atmosferike, duke theksuar mundësinë e fenomeneve meteorologjike të rrezikshme;

d) Rastet/ngjarjet në lidhje me sigurinë në fluturim.

2. Të dhënat e shkëmbyera do të përdoren vetëm për qëllime ushtarake dhe për qëllimin e mbrojtjes së hapësirës kombëtare ajrore dhe nuk mund të përdoren për qëllime të tjera ose nuk mund të transferohen për palët e treta.

Neni 10

Kërkesat

Të gjitha kërkesat do të rregullohen në përputhje me marrëveshjen ndërmjet Palëve të Traktatit të Atlantikut të Veriut mbi Statusin e Forcave të tyre (NATO SOFA).

Neni 11

Dispozita të tjera

1. Bashkëpunimi dhe bashkërendimi ndërmjet Palëve në lidhje me operacionet e Patrullimit Ajror do të bëhen në gjuhën angleze.

2. Palët do të respektojnë dispozitat e dokumenteve standarde të NATO-s, marrëveshjet dypalëshe në fuqi në lidhje me mbrojtjen e informacionit të klasifikuar dhe legjislacionin e tyre të brendshëm për mbrojtjen e informacionit dhe dokumenteve në lidhje me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje. Dokumenteve të shkëmbyera ndërmjet Palëve do t'u jepet i njëjti nivel klasifikimi.

Neni 12

Dispozita të fundit

1. Kjo Marrëveshje hyn në fuqi në datën e marrjes së njoftimit të fundit me shkrim të dërguar nga Palët nëpërmjet kanaleve diplomatike, që informon përfundimin e procedurave të brendshme ligjore.

2. Kjo Marrëveshje do të jetë në fuqi për një periudhë të pacaktuar; megjithatë Palët mund ta përfundojnë atë me njoftim me shkrim në çdo kohë. Marrëveshja pushon së qeni në fuqi pas gjashtë muajsh nga data kur një Palë merr një njoftim me shkrim të Palës tjetër në lidhje me synimin e saj për ta përfunduar atë.

3. Në rastin e përfundimit, dispozitat përkatëse të kësaj Marrëveshjeje mbeten në fuqi derisa të përfundojnë aktivitetet e papërfunduara ose derisa të jenë zgjidhur të gjitha çështjet që rrjedhin nga aktivitetet e kryera sipas kësaj Marrëveshjeje.

4. Kjo Marrëveshje mund të ndryshohet kurdoherë me shkrim, me pëlqimin e ndërsjellë të Palëve.

5. Çdo mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Marrëveshjeje zgjidhet nëpërmjet konsultimeve ndërmjet Palëve, pa ia referuar ndonjë pale tjetër.

Bërë në Shkodër, më 3 korrik 2018, në dy origjinalë, në gjuhën angleze, ku të dy tekstet janë njëllor të vlefshme.

PËR KËSHILLIN E MINISTRAVE
TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Olta Xhaçka

Ministre e Mbrojtjes e Republikës Shqiptare

PËR QEVERINË E MALIT TË ZI

Predrag Bošković, Msc

Ministër i Mbrojtjes i Malit të Zi